

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Digilaitteiden käytön rajoittaminen yläkoulujen välitunneilla ja nuorten osallistaminen aktiviteettien kehittämiseen

Kunnanhallitus 16.06.2025 § 217

Valmistelija hallintopäällikkö Riku Rekonen

Lempäälän kunnan hallintosäännön 15 luvun 1 §:n mukaan valtuutetuilla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa.

Kunnanvaltuuston kokouksessa 4.6.2025 valtuutettu Piia Nurmela jätti Kristillisdemokraattisen valtuustoryhmän valmisteleman ja 30 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen ”Digilaitteiden käytön rajoittaminen yläkoulujen välitunneilla ja nuorten osallistaminen aktiviteettien kehittämiseen”

Kunnanvaltuusto lähetti valtuustoaloitteen kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Lisätietoja: hallintopäällikkö Riku Rekonen, puh. 050 3839 076.

Esittelijä	Kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen kasvatus- ja opetuslautakunnalle valmisteltavaksi.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.
Otteet	Sivistysjohtaja, hallintosihteeri, kasvatus- ja opetuslautakunta
Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.11.2025 § 114 597/12.00.00/2025	

Valmistelija Hakkarin koulun rehtori Sanna Oikarinen, Kanavan koulun rehtori Juho Knuuri, Sääksjärven yläkoulun rehtori Teemu Maunula, sivistysjohtaja Nina Lehtinen

Kunnanhallitus lähetti 16.6.2025 § 217 kasvatus- ja opetuslautakunnalle valmisteltavaksi kunnanvaltuuston jäsen Piia Nurmelan jättämän 30 valtuutetun tai varavaltuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen: ”Digilaitteiden käytön rajoittaminen yläkoulujen välitunneilla ja nuorten osallistaminen aktiviteettien kehittämiseen”.

Allekirjoittaneet esittävät, että Lempäälän yläkoulujen järjestyssäännöissä tulee määrittää mobiililaitteiden käytön rajoitukset välitunneilla tukemaan nuorten fyysistä ja sosiaalista hyvinvointia. Vastaus valtuustoaloitteeseen on valmisteltu yhteistyössä Lempäälän yläkoulujen rehtoreiden kanssa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

1. Mobiililaitteiden kieltä koko päiväksi

Tällä hetkellä mobiililaitteita saa käyttää ulkovälitunneilla 3 x 15 minuuttia päivässä kaikilla Lempäälän yläkouluilla. Sääksjärvellä kokeillaan marraskuun 2025 ajan digilaitteiden täyskieltoa ja lisätään koulupäivien aikaista aktiivisuutta. Oppilaille järjestetään kuitenkin tarvittaessa mahdollisuus puhelimen käyttöön henkilökunnan toimesta.

Kokonaisruutuajan näkökulmasta tärkeämpää olisi rajoittaa mobiililaitteiden/tietokoneiden/pelikoneiden käyttöä vapaa-ajalla. Tiedossa on, että yläkouluikäisten ruutuajoja on rajoitettu esim. 2 tuntia/päivä. Kokonaisruutuajan näkökulmasta on merkityksellistä, käyttääkö oppilas ruutuajansa kotona vai koulussa. Jos täyskielto otetaan käyttöön Lempäälän yläkouluilla, on oppilaiden puhelimet säilytettävä koululla järkevästi ja turvallisesti.

Koulujen tilat asettavat digilaitteiden käytön rajoittamiselle eri mahdollisuuksia:

- Kanavan ja Sääksjärven yläkoulut toimivat kumpikin yhdessä rakennuksessa, jossa on yksi pääaula. Kanavan koulun liikuntatunneista noin puolet pidetään Kanavan koulualueen ulkopuolella.
- Hakkarin yläkoulu toimii neljässä rakennuksessa ja lukuvuonna 2025–2026 myös Lempäälä-Areenalla. Koululla on viisi eri sisääntulo-ovea pelkästään päärakennuksessa.

Täyskieltoa harkittaessa tulisi päättää, mihin puhelimet tuodaan aamulla, ja mistä ne noudetaan päivän päätyttyä. Lisäksi tulisi selvittää, miten puhelimet saisi tarvittaessa käyttöön oppitunneilla oppimistarkoitukseen. Jos puhelimia ei kerätä pois, ei koulun henkilökunta pysty valvomaan niiden käyttöä ulkona. Sisätiloissa valvonta onnistuu.

2. Välituntiaktiviteettien lisääminen ja oppilaiden osallistaminen

Tälläkin hetkellä kouluilla on välitunneiksi oppilaiden tai oppilaskuntien toivomia ja suunnittelemaa aktiviteetteja, kuten

- liikuntavälitunnit
- hiljaiset välitunnit
- lautapelivälitunnit
- tanssivälitunnit
- lukuvälitunnit
- musiikki- ja kuvisvälitunnit.

Koulupäivän liikunnallistamista ja välituntien aktiivisuutta palvelisivat monet asiat, mistä on useasti kysytty oppilailta toiveita. Toiveet on välitetty yhdyskunnan palvelualueelle toimeenpanon osalta:

- hyppyrudut
- keinut
- pallonpotkimisalueet (esim. Hakkarissa koulun tontille ei mahdu ja hiekkatekonurmikenttä on valvonnan kannalta kovin kaukana)
- kova ja sileä alusta (asfaltti) koripallotelineille Hakkarissa
- ulkovälineille varasto Kanavan koulun kentän viereen.

Oppilaita osallistetaan mielellään välituntitoiminnan kehittämiseen, mutta yhtä tärkeää olisi myös se, että heidän ideoitaan pystyttäisiin toteuttamaan. Koulujen oppilaskuntien edustajat kutsutaan opetuksen järjestäjän

toimesta teemalliseen tapaamiseen keväällä 2026, jossa yhtenä aiheena on koulupäivän liikunnallistaminen ja välituntiaktiivisuus.

Lisätietoja: sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta päätti esittää kunnanhallitukselle ja edelleen kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy selostusosan mukaisen lausunnon valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuun käsitellyksi.
Tiedoksi	yläkoulujen rehtorit, kunnanhallitus, kunnanvaltuusto